Education Strategies in Medical
2017;10(4): 270-276
www.edcbmj.ir
Original Article
Farname Inc.

Survey Test Anxiety in Pre-university Students in Qom and Its Related Factors in 2016

Azam Fathi[1], Saman Barmehziar[2], Siamak Mohebi[1]

1. Department of Health Education & Health Promotion, Health School, Qom university of Medical Sciences, Qom, Iran
2. Department of Medicine, Islamic Azad University of Qom, faculty of Medical, Qom, Iran

Article Information

Article history:

Received: 2016/12/27
Accepted: 2017/05/23
Available online: 2017/09/03

EDCBMJ 2017; 10(4): 270-276

Corresponding author at:

Siamak Mohebi
Department of Health Education & Health Promotion, Health School, Qom university of Medical Sciences, Qom, Iran

Tel: +9183304297

Email:
mohebisiamak@yahoo.com

Abstract

Background and Aims: Test anxiety is one of the most common mental health problems that has destructive and inhibitor role in mental health and education, especially among pre-university students that can interfere their performance and led to a failure in exam.

Methods: That was a descriptive and cross-sectional study, in which 250 samples were selected by using available sampling method. TAI test anxiety questionnaire was used to conduct research. The data were analyzed in Spss software, version 16, by using one-way ANOVA and T-test and Pearson's correlation coefficient with significant level of P <0/05.

Results: In this study, 50% (n=125) of students were male and 50% (n=125) were female. 21% of samples (n=53) had high test anxiety, 4/48% (n = 121) had average test anxiety and 4/30% (n = 76) had low test anxiety. Results showed a significant difference in test anxiety scores by gender (p= 0/006), and also showed in terms of educational level of parents (father and mother), (P=0 /008). Pearson correlation coefficient showed a significant negative correlation between test anxiety and students average (r =- 0/283 and P =0/003).

Conclusions: Due to high levels of test anxiety among Pre-university students, and Considering the negative impact of anxiety on academic performance of students, it is recommended to apply psychology and counseling services, and planning to help advance the goals of mental health for students in order to prevent physical, psychological, educational and economic damages.

KeyWords: test anxiety, exam, students

Copyright © 2016 Education Strategies in Medical Sciences. All rights reserved.

How to cite this article:

Fathi A, Barmehziar S, Mohebi S. Survey Test Anxiety in Pre-university Students in Qom and Its Related Factors in 2016. Educ Strategy Med Sci. 2017; 10 (4) :270-276

مهر–آبان ۱۳۹۶
2017;10(4):270-276
www.edcbmj.ir
مقاله پژوهشی

دوماهنامه علمی راهبردهای آموزش در علوم پزشکی

Farname Inc.

بررسی اضطراب امتحان در دانش آموزان مقطع پیش دانشگاهی شهر قم و عوامل مرتبط با آن در سال ۱۳۹۵

اعظم فتحی [۱]، سامان برمه زیار [۲]، سیامک محبی [۱]

۱.گروه آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران
۲.گروه پزشکی، دانشکده پزشکی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد قم، قم، ایران

اطلاعات مقاله

تاریخچه مقاله
دریافت: ۱۳۹۵/۱۰/۰۷
پذیرش: ۱۳۹۶/۰۳/۰۲
انتشار آنلاین: ۱۳۹۶/۰۶/۱۳

IJMM 1396;10 (4):270-276

نویسنده مسئول:
سیامک محبی
گروه آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت،دانشکده‌بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران

تلفن:
۰۹۱۸۳۳۰۴۲۰۹۷

پست الکترونیک:
mohebisiamak@yahoo.com

چکیده

زمینه و اهداف: اضطراب امتحان یکی از شایع‌ترین مشکلات روانی که نقش مخرب و بازدارنده‌ای در سلامت روانی و آموزشی دانش‌آموزان بخصوص دانش‌آموزان مقطع پیش دانشگاهی که می تواند عملکرد فرد را مختل کند و منجر به عدم موفقیت در امتحان گردد.

روش بررسی: این تحقیق یک مطالعه مقطعی از نوع توصیفی-تحلیلی بود که در آن تعداد ۲۵۰ نمونه به روش نمونه‌گیری در دسترس جهت بررسی انتخاب شدند. جهت انجام تحقیق از پرسشنامه استاندارد اضطراب امتحان TAI استفاده گردید. داده‌ها در Spss نسخه ۱۶ با استفاده از آزمون‌های واریانس یک طرفه و Tمستقل و ضریب همبستگی پیرسون در سطح معناداری $p<۰/۰۵$ مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

یافته‌ها: در این مطالعه ۱۲۵ نفر (۵۰٪) از دانش‌آموزان پسر و ۱۲۵ نفر (۵۰٪) دختر بودند. ۵۳ نفر (۲۱٪) دارای اضطراب امتحان بالا، ۱۲۱ نفر (٤٨/٤٪) اضطراب امتحان متوسط و ۷۶ نفر (۳۰/٤٪) اضطراب امتحان پایین بودند. یافته‌ها اختلاف معناداری را در نمره اضطراب امتحان بر حسب جنس نشان داد ($p=۰/۰۰۶$). و همچنین بر حسب سطح تحصیلات والدین (پدر و مادر) نشان داد ($p=۰/۰۰۸$) . ضریب همبستگی پیرسون همبستگی معکوس و معنی داری بین اضطراب امتحان با معدل دانش‌آموزان مورد بررسی نشان داد ($r=-۰/۲۸۳$ و $p=۰/۰۰۳$).

نتیجه‌گیری: با توجه به میزان بالای اضطراب امتحان در بین دانش‌آموزان مقطع پی‌دانشگاهی ، و با در نظر گرفتن تأثیر منفی اضطراب بر عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان، لزوم بکارگیری خدمات روانشناسی و مشاوره، و برنامه ریزی جهت کمک رسانی برای پیشبرد اهداف بهداشت روانی دانش‌آموزان به منظور پیشگیری از خسارات جسمانی، روانی، تحصیلی و اقتصادی پیشنهاد می‌گردد.

کلمات کلیدی: اضطراب امتحان، امتحان، دانش‌آموزان

کپی‌رایت ©: حق چاپ، نشر و استفاده علمی از این مقاله برای مجله راهبردهای آموزش در علوم پزشکی محفوظ است.

مقدمه

اضطراب امتحان، نوع خاصی از اضطراب که با نشانه‌های جسمی، شناختی و رفتاری به هنگام آماده شدن برای امتحان و انجام تست ها مشخص می‌شود و زمانی تبدیل به یک مشکل می‌شود که سطح بالای این اضطراب با آماده شدن برای امتحان و انجام آزمون تداخل پیدا کند [۱]. اضطراب امتحان با ترس شدید از عملکرد ضعیف در امتحانات و آزمون‌ها مشخص می‌شود[۲]. وقتی‌که فرد درباره‌ی کارایی و توانایی ذهنی خود در موقعیت امتحان، دچار نگرانی و تشویش شود، این احساس موجب کاهش و افت عملکرد او می‌شود و همچنین اضطراب به‌عنوان یکی از مهم‌ترین مسائلی که با آن روبه‌رو هستیم، باعث شده است که سازگاری‌های فرد به خطر افتد و انرژی زیادی را برای تعادل مصرف کند[۳].

پژوهش‌های مختلف نشان داده‌اند که میزان شیوع اضطراب امتحان در دانش آموزان از ۱۰ تا ۳۰ درصد بوده که این برآورد در ایران برای دانش آموزان دبیرستانی ۱۷/۲ درصد گزارش‌شده است [۱]. همچنین بررسی‌های اخیر نشان داده‌اند که

اختلالات اضطرابی واجد بیشترین فراوانی در سطح کل جمعیت دانش آموزان می‌باشد [۴]. به‌طوری‌که Moadelli به نقل از McDonald بیان می کندکه اضطراب امتحان در بین دانش آموزان معمول می باشد و به عنوان یک مشکل جدی تلقی می شود [۵].

همچنین هر فردی در برخورد با امتحان، اضطراب و تنش روانی خاصی را بروز می‌دهد که وجود این اضطراب در حال امتحان و قبل از آن به‌خودی‌خود عادی و طبیعی است، اما آنچه مهم است شدت هیجان یا اضطراب فوق‌العاده‌ای است که دامن‌گیر بعضی از افراد می‌شود. ذهن دانش‌آموزی که دچار اضطراب شدید است، دچار فراموشی‌های زودگذر و خطای ادراک می‌شود و ضریب موفقیت وی را با مشکل مواجه می‌سازد [۶]. فراگیران نظام آموزشی نیز طیف وسیعی از اضطراب‌ها را تحت عنوان اضطراب امتحان، تجربه می‌کنند [۷]. از طرفی بسیاری از دانش آموزان ممکن است ازنظر توانایی و آمادگی برای امتحان، آمادگی قابل قبولی داشته باشند، اما به علت میزان بالای این نوع از اضطراب، قادر به ارائه‌ی توانایی‌های خود به‌صورت مطلوب نباشند [۸]. بسیاری از مطالعات نشان داده‌اند که اضطراب امتحان، اثرات و نتایجی منفی شامل احساس ضعف در عملکرد، کاهش انگیزه و کاهش تمرکز را در پی‌دارند، این موضوع فراوانی ترک تحصیل را به‌طور چشمگیری در جامعه افزایش می‌دهد [۹].همچنین مطالعات نشان داده‌اند که اضطراب با یادگیری در ارتباط است و اضطراب و فشارهای عصبی ناشی از آن منشأ بسیاری از ناکامی‌ها و مشکلات جسمی می‌باشند، این اختلال ناخواسته بر نتایج کار اثر سوء دارد به‌طوری‌که عامل اصلی عدم موفقیت در تحصیلات دانش آموزان تلقی می‌شود [۱۰]. Schaefer و همکاران در مطالعه‌ای به‌خوبی نشان دادند که دانش‌آموزانی که اضطراب امتحان بالا دارند دوران تحصیلشان به علت نقص در عملکرد، بیش از سایرین طول می‌کشد و در مقایسه با سایرین نگرانی‌های اجتماعی، اختلالات روانی و روان‌پریشی در این گروه بیشتر است [۱۱]. با در نظر گرفتن تأکید جامعه اجتماعی در عصر امروز بردادن امتحان، اضطراب امتحان می‌تواند پتانسیل فرصت‌های آموزشی و حرفه‌ای را در چنین افرادی کاهش دهد [۸]. پدیده اضطراب امتحان احتمالاً از زمانی که آزمون‌هایی را به‌منظور ارزشیابی کارآمدی افراد مورداستفاده قراردادند به وجود آمده است که در سال‌های اخیر معضل برگزاری آزمون‌های ورودی و انتظارات بیش‌ازحد و حساسیت والدین به نتایج این آزمون‌ها می‌تواند از علل افزایش شیوع اضطراب امتحان در دانش آموزان این مقاطع تحصیلی بخصوص دانش آموزان مقطع پیش‌دانشگاهی باشد.

ازآنجایی‌که اضطراب امتحان یک پدیده جهانی و انبوه نوشته‌ها و پژوهش‌های انجام‌شده در ۵۰ سال اخیر، بیانگر اهمیت و توجه خاص کشورهای مختلف به این پدیده است و نیز در سلامت روانی و آموزشی نقش مخرب و بازدارنده‌ای دارد و همچنین با توجه به تأثیر منفی سطوح بالای اضطراب امتحان بر عملکرد تحصیلی دانش آموزان و اینکه تاکنون مطالعه‌ای در جهت سنجش اضطراب امتحان در دانش آموزان مدارس قم انجام‌نشده است، لذا این پژوهش باهدف بررسی اضطراب امتحان در دانش آموزان مقطع پیش‌دانشگاهی شهر قم و عوامل مرتبط با آن انجام‌شده است.

روش بررسی

این مطالعه به روش مقطعی از نوع توصیفی تحلیلی در سال ۱۳۹۵ انجام شد. جامعه آماری شامل کلیه دانش آموزان مقطع پیش‌دانشگاهی شهر قم بود که بدین منظور ۲۵۰ دانش‌آموز مقطع پیش‌دانشگاهی که در کلاس‌های آمادگی کنکور شرکت می‌کردند به روش نمونه‌گیری در دسترس بررسی شدند. در این مطالعه صرفاً دانش‌آموزانی وارد مطالعه شدند که برای اولین بار در کنکور سراسری شرکت می‌کردند. معیار خروج از مطالعه هم شامل دانش‌آموزانی می‌شد که تمایلی به شرکت در مطالعه نداشتند و یا به دلایل اختلالات روانی یا اضطراب تحت درمان دارویی بودند. همچنین دانش آموزان غیر ایرانی نیز وارد مطالعه نشدند.

جهت گردآوری داده‌ها از پرسشنامه مشخصات دموگرافیک و پرسشنامه استاندارد اضطراب امتحان TAI استفاده گردید که مشتمل بر ۲۵ ماده می‌باشد که آزمودنی بر اساس یک مقیاس چهارگزینه‌ای (هرگز =۰، به‌ندرت =۱، گاهی اوقات =۲ و اغلب اوقات =۳) به آن پاسخ می‌دهد. حداقل نمره در این آزمون صفر و حداکثر نمره ۷۵ می‌باشد. و نتایج در سه سطح خفیف و متوسط و شدید تقسیم‌بندی شدند به‌این‌ترتیب که نمرات صفرتا ۲۵ در سطح اضطراب خفیف ، نمرات ۲۶ تا ۵۰ اضطراب متوسط و نمرات ۵۱تا ۷۵ در سطح اضطراب شدید در نظر گرفته شدند.

برای سنجش پایایی مقیاس اضطراب امتحان که در مطالعه Abolghasemi و همکاران [۱۲] به تأیید رسیده از روش‌های همسانی درونی و باز آزمایی استفاده‌شده است، در سنجش همسانی درونی، ضریب آلفای کرونباخ بکار گرفته‌شده به‌طوری‌که این ضریب برای کل نمونه‌ها، نمونه‌های پسر و دختر به ترتیب ۰/۹۴، ۰/۹۵و ۰/۹۲گزارش‌شده است و درروش باز آزمایی ، ضرایب همبستگی برای کل نمونه‌ها ۰/۷۷، نمونه‌های پسر ۰/۶۷ و دختر ۰/۸۸ گزارش‌شده است. در جهت سنجش اعتبار این ابزار، از مقیاس عزت‌نفس کوپر اسمیت استفاده شد

بطوری که ضرایب همبستگی بین TAI و مقیاس عزت نفس برای کل نمونه، نمونه های پسر و دختر به ترتیب ۰/۵۷، ۰/۴۳، ۰/۶۸ گزارش شده است.

جهت رعایت ملاحظات اخلاقی، نمونه ها با آگاهی کامل از اهداف مطالعه و با رضایت وارد مطالعه شدند و پرسشنامه بدون نیاز به درج مشخصات فردی تکمیل گردید. داده ها توسط نرم افزار آماری Spss نسخه ۱۶ توسط شاخصهای توصیفی نظیر میانگین و انحراف معیار و با استفاده از آزمونهای T مستقل، ANOVA در سطح معنی داری کمتر از ۰/۰۵ تجزیه و تحلیل شد.

یافته ها

نتایج مطالعه نشان داد که ۱۲۵ نفر (۵۰٪) از دانش آموزان پسر و ۱۲۵ نفر (۵۰٪) دختر بودند. ۷۲ نفر (۲۸/۸٪) در رشته تحصیلی ریاضی و ۱۳۰ نفر (۵۲٪) در رشته تجربی و ۴۸ نفر (۱۹/۲٪) در رشته علوم انسانی تحصیل می کردند. همچنین ۱۴ نفر (۵/۶٪) از آنها سابقه بیماری خاصی داشتند و ۲۳۶ نفر (۹۴/۴٪) سابقه بیماری خاصی نداشتند. میانگین و انحراف معیار معدل دانش آموزان شرکت کننده در مطالعه ۲/۳۵ ± ۱۷/۷۸ نمره بود به طوری که ۱۱۴ نفر (۴۵/۶٪) دارای معدل بیش از ۱۷/۵، ۸۰ نفر (۳۲٪) دارای معدل بین ۱۷/۵- ۱۵ و ۵۶ نفر (۲۲/۴٪) دارای معدل بین ۱۵- ۱۲ بودند.

در این مطالعه میانگین و انحراف معیار اضطراب امتحان در دانش آموزان ۱۸/۲۵±۵۱/۳۹ نمره بدست آمد که مینیمم ۸ و ماکزیمم ۷۲ نمره بود. این نتیجه حاکی از آن بود که ۵۳ نفر (۲۱/۲٪) دارای اضطراب امتحان بالا، ۱۲۱ نفر (۴۸/۴٪) دارای اضطراب امتحان متوسط و ۷۶ نفر (۳۰/۴٪) دارای اضطراب امتحان پایین بودند.

در این مطالعه آزمون t مستقل اختلاف معناداری در نمره اضطراب امتحان برحسب جنس نشان داد (p=۰/۰۰۶). میانگین نمره اضطراب دختران و پسران در جدول شماره ۱ ارائه‌شده است.

اما آزمون ANOVA اختلاف معناداری در میانگین نمره اضطراب امتحان در دانش آموزان برحسب رشته تحصیلی نشان نداد (p=۰/۱۳۶) (جدول ۲) .

آزمون ANOVA اختلاف معنی‌داری در میانگین نمره اضطراب امتحان دانش آموزان موردبررسی برحسب سطح تحصیلات والدین (پدر و مادر) نشان داد (p=۰/۰۰۸ و p=۰/۰۰۷) که جزئیات آن در جدول شماره ۳ ارائه‌شده است. آزمون تعقیبی دانکن در این خصوص نشان داد که دانش آموزان دارای پدر با تحصیلات دانشگاهی و نیز دارای مادر با تحصیلات دانشگاهی از اضطراب امتحان به‌مراتب بیشتری در مقایسه با سایر گروه‌های دیگر رنج می‌بردند.

ضریب همبستگی پیرسون همبستگی معکوس و معنی‌داری بین اضطراب امتحان با معدل دانش آموزان موردبررسی نشان داد (r =-۰/۲۸۳ و P=۰/۰۰۳). در بررسی میزان پیشگویی اضطراب امتحان از آنالیز خطی استفاده شد و توان پیشگویی‌کنندگی معدل از اضطراب امتحان ۰/۱۹ به دست آمد (جدول شماره ۴).

جدول ۱. مقایسه میانگین و انحراف معیار نمره اضطراب امتحان دانش آموزان برحسب جنس

جنس	میانگین	انحراف معیار	tمستقل
پسر	۴۵/۱۴	۱۴/۱۷	P=۰/۰۰۶
دختر	۵۷/۶۴	۲۰/۵۵	

جدول۲. مقایسه میانگین و انحراف معیار نمره اضطراب امتحان در دانش آموزان برحسب رشته تحصیلی

رشته تحصیلی	میانگین	انحراف معیار	ANOVA
ریاضی	۵۱/۵۳	۱۹/۲۲	P=۰/۱۳۶
تجربی	۵۳/۹۳	۲۰/۱۱	
انسانی	۴۸/۷۱	۱۸/۸۲	

جدول۳. مقایسه میانگین و انحراف معیار نمره اضطراب امتحان در دانش آموزان برحسب سطح تحصیلات والدین

سطح تحصیلات والدین		تعداد	میانگین	انحراف معیار	P
سطح تحصیلات پدر	بی‌سواد	۱۷	۴۸/۰۴	۱۵/۱۲	P=۰/۰۰۸
	زیر دیپلم	۶۲	۵۰/۷۵	۱۶/۲۷	
	دیپلم	۷۷	۵۱/۱۳	۱۸/۲۲	
	دانشگاهی	۹۴	۵۵/۶۴	۲۰/۳۵	
سطح تحصیلات مادر	بی‌سواد	۲۳	۴۹/۰۵	۱۸/۳۵	P=۰/۰۰۷
	زیر دیپلم	۸۴	۴۹/۳۴	۱۸/۶۶	
	دیپلم	۱۰۰	۵۱/۴۶	۱۹/۲۶	
	دانشگاهی	۴۳	۵۵/۷۱	۲۰/۲۷	

جدول ۴: نتایج آنالیز رگرسیون بین معدل و اضطراب امتحان در دانش آموزان موردبررسی

متغیر	R2	B	β	SE	P
معدل	۰/۱۹	۰/۱۶۵	۰/۴۹	۰/۱۱۲	۰/۰۰۳

بحث

اضطراب امتحان به‌عنوان یک پدیده متداول و مهم آموزشی، رابطه تنگاتنگ با عملکرد و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان و دانشجویان دارد. اضطراب امتحان دربرگیرنده گونه‌ای از اضطراب است که در موقعیت ارزشیابی یا حل مسئله بروز می‌کند و محور آن تردید درباره عملکرد و پیامد آن، افت بارز توانایی مقابله با موقعیت است، به‌عبارت‌دیگر این اضطراب سطح بروز عملکرد را تقلیل یافته تر از سطح واقعی فرد قرار می‌دهد. دانش‌آموزانی که تردید درباره عملکرد خود ندارند و درباره عملکرد خود احساس شایستگی می‌کنند سطح اضطراب کمتری را در هنگام تحصیل تجربه می‌کنند.

نتایج این مطالعه که به‌منظور بررسی اضطراب امتحان در دانش آموزان مقطع پیش‌دانشگاهی و عوامل مرتبط با آن در شهر قم انجام گرفت نشان داد که متأسفانه حدود دوسوم از دانش آموزان موردبررسی از اضطراب امتحان متوسط و بالا برخوردار بودند که این میزان سطح قابل‌توجهی از اضطراب را در دانش آموزان مقطع پیش‌دانشگاهی نشان می‌داد که با نتایج مطالعه Mohammadiو همکاران [۱۳] در کرمانشاه و نتایج مطالعه Darabi و همکاران در ایلام [۱۴] هم‌جهت بود. البته برخی مطالعات نیز در این زمینه حاکی از پایین بودن سطح اضطراب امتحان در فراگیران می‌باشد که در این خصوص می‌توان به مطالعه Moadelli اشاره کرد [۵] که شاید دلیل آن تفاوت در نمونه‌ها نسبت به مطالعه حاضر می‌باشد. در مطالعه ایشان اضطراب امتحان در دانشجویان بررسی‌شده است و از سویی مقطع پیش‌دانشگاهی و کنکور موضوعی بااهمیت در نزد دانش آموزان بوده و به‌خودی‌خود با اضطراب امتحان فراوانی همراه است.

به‌هرحال تفاوت سطح اضطراب امتحان در مطالعات مختلف را می‌توان به علت تأثیرپذیری این نوع از اضطراب از عوامل مختلف و نیز برداشت فردی افراد توجیه کرد. به‌عنوان‌مثال عواملی چون سخت بودن سؤالات امتحان، ترس از نیاوردن نمره کافی در امتحان و یا برخی از رویه‌های سخت‌گیرانه از جانب معلمان و مدارس و یا تعیین مسیر زندگی آینده فرد به‌عنوان عواملی مؤثر بر این نوع از اضطراب می‌توانند عمل کنند [۱۴].

در مطالعه حاضر مشخص شد که بین جنس و اضطراب امتحان دانش آموزان موردمطالعه رابطه معنی‌داری وجود داشت به‌طوری‌که میزان اضطراب امتحان در دختران به‌طور معنی‌داری بیشتر از پسران بود که این نتیجه با نتایج مطالعات Mohammadiدر کرمانشاه [۱۳] و Yousefi و همکاران در کردستان [۱۵] همخوانی داشت. در مطالعات ایشان نیز اضطراب امتحان در دختران بیشتر از پسران بود. اعتقاد بر این است که تفاوت جنسیتی در اضطراب، به‌خوبی با نقش‌پذیری جنسیتی تبیین می‌شود. زیرا دختران به پذیرش اضطراب و قبول آن به‌عنوان یک ویژگی زنانه تشویق می‌شوند و یاد می‌گیرند که به هنگام اضطراب، به‌طور منفعل تسلیم شوند. درحالی‌که پسران در موردپذیرش اضطراب دفاعی برخورد می‌کنند، زیرا آن را تهدیدی برای احساس مردانگی خود به‌حساب می‌آورند. پسران می‌آموزند که با اضطراب کنار بیایند و راه‌هایی برای مقابله با آن پیداکرده و یا آن را انکار نمایند [۱۶]. بررسی مطالعات خارج از کشور نیز نتایجی همسو با این مطالعه را نشان می‌دهد به‌طوری‌که Zeidner [۱۷]، Volkmer [۱۸] اضطراب امتحان را درمجموع در دختران، بالاتر از پسران ارزیابی کردند .

اما نتایج این پژوهش نشان داد که در میانگین نمره اضطراب امتحان برحسب رشته تحصیلی دانش آموزان اختلاف معناداری وجود نداشت که با مطالعات Moadelli و Darabi [۵، ۱۴] همخوانی دارد ولی بامطالعه Mohammadiدر کرمانشاه مغایرت دارد [۱۳].

نتایج مطالعه همچنین اختلاف معنی‌داری در میانگین نمره اضطراب امتحان دانش آموزان موردبررسی برحسب سطح تحصیلات والدین (پدر و مادر) نشان داد به‌طوری‌که پدران و مادرانی که سطح تحصیلات دانشگاهی داشتند فرزندان آن‌ها از اضطراب امتحان بیشتری رنج می‌بردند که شاید تحصیلات بالاتر کنکور را جدی‌تر تلقی می‌کند و شاید به دلیل اضطراب خودشان، اضطراب دانش آموزان را هم بیشتر می‌کند.

در مطالعه حاضر بین نمره اضطراب امتحان و معدل دانش آموزان همبستگی معکوس و معنادار مشاهده شد به این معنا که دانش‌آموزانی که سطح اضطراب امتحان در آن‌ها بالاتر است در مقایسه بادانش آموزانی که اضطراب کمتری دارند، از معدل کمتری برخوردارند. به‌طوری‌که توان پیشگویی‌کنندگی معدل از اضطراب امتحان ۰/۱۹ بود. البته باید اذعان نمود رابطه بین معدل و اضطراب امتحان دوطرفه بوده چراکه معدل پایین در سنوات تحصیلی گذشته موجب اضطراب امتحان بیشتر در مواجه با کنکور گشته و از سویی نیز اضطراب امتحان می‌تواند عملکرد تحصیلی را تحت‌الشعاع قرار داده و موجب افت معدل گردد.

با در نظر گرفتن معدل دانش آموزان به‌عنوان معیاری از عملکرد تحصیلی، می‌توان گفت که یافته‌های مطالعه حاضر اضطراب امتحان بالا را به‌عنوان یک عامل در جهت عملکرد تحصیلی ضعیف نشان می‌دهد، بدون شک اضطراب امتحان می‌تواند احتمال بروز اشتباه را در امتحانات از سوی دانش آموزان افزایش دهد. نتایج این مطالعه بامطالعه Lashkaripour در زاهدان [۱۹] همخوانی داشت. نتایج مطالعات Mandle و همکاران [۲۰] و همچنین با نتایج مطالعه Win [۲۱] همسو است. ولی با نتایج مطالعه Abolghasemi [۲۲] همخوانی نداشت. علاوه بر این، نتایج تحلیل رگرسیونی با نتایج مطالعات Dalyو putwain [۲۳] Bonaccio و Reeve و Winford [۲۴] همسو می‌باشد. محدودیت‌های پژوهش حاضر عدم مصاحبه بالینی و تشخیص نوع اضطراب دانش آموزان و وضعیت روحی نمونه‌های موردمطالعه هنگام پر کردن پرسشنامه‌ها و همچنین این پژوهش فقط بر روی دانش آموزان پیش‌دانشگاهی انجام شد و بر روی سایر دانش آموزان در سایر مقاطع تحصیلی انجام نشد تا امکان مقایسه نتایج در گروه‌های سنی مختلف وجود داشته باشدو نیز این مطالعه به‌صورت مقطعی انجام شد که و نمی‌توان به‌طور قطعی روابط علی بین متغیرها را تبیین کرد.همچنین در مطالعه حاضر جهت تشخیص اضطراب امتحان از پرسشنامه استفاده‌شده است و شاید استفاده از مصاحبه بالینی جهت تشخیص اضطراب نتایج متفاوتی را نشان دهد.

نتیجه‌گیری

نتایج نشان داد که میزان شیوع اضطراب امتحان در دانش آموزان مقطع پیش‌دانشگاهی بالاست و ارتباط تنگاتنگی بین اضطراب و جنس و معدل وجود داشت و همچنین اثرات منفی اضطراب بر عملکرد تحصیلی را نشان داد و لذا با توجه به شیوع اضطراب امتحان و اثرات منفی آن بر فرد و نظام آموزشی، لزوم کمک‌رسانی برای پیشبرد اهداف بهداشت روانی کودکان و نوجوانان به‌منظور پیشگیری از خسارات جسمانی، روانی، تحصیلی و اقتصادی احساس می‌شود. همچنین توصیه می‌شود تحقیقات وسیع‌تری جهت شناخت عوامل مؤثر در افزایش شیوع این اختلال، و رویکردهای مؤثر پیشگیرانه و درمان اضطراب امتحان انجام گیرد.

تقدیر و تشکر

این مقاله برگرفته از بخشی از پایان‌نامه دکتری حرفه‌ای مصوب دانشگاه آزاد اسلامی قم با کد ۱۵۴۱۰۱۰۱۹۴۱۰۱۴ می‌باشد لذا نویسندگان بر خود می‌دانند ضمن تشکر از مسئولین محترم این دانشگاه از کلیه دانش آموزان شرکت‌کننده در مطالعه تقدیر و تشکر نمایند.

تأییدیه اخلاقی

مطالعه حاضر با اخذ مجوزهای لازم از سوی دانشگاه صورت گرفته و کلیه نمونه‌ها با آگاهی از اهداف مطالعه و با رضایت کامل در پژوهش شرکت کردند. همچنین پرسشنامه‌ها بدون درج مشخصات فردی تکمیل شد و داده‌ها به‌صورت کلی و گروهی تحلیل گردید.

تعارض منافع

در این مطالعه تعارضی بین نویسندگان وجود ندارد.

منابع مالی

برای انجام پژوهش از حمایت مالی هیچ نهاد یا سازمانی استفاده نشد است و کلیه هزینه‌های اجرای مطالعه توسط گروه تحقیق پرداخت‌شده است.

References

1. Abolghasemi A, Honarmand M, Najarian B, Shokrkon H. The effectiveness of stress inoculation training and systematic desensitization therapy in students with test anxiety. J Psychol 2004;8(1):51-63. [Persian]
2. .Behpegoh A, Besharat M, Ghobaribanab B ,foladi F. Effectiveness of cognitive-behavioral strategies on reducing test anxiety among high school girls. J Psychol and Educ Sci 2009;39(1):3-21. [Persian]
3. .Mirsamiee M, Ebrahimighavam S. The relationship between self-efficacy, social support and mental health psychological test anxiety with male and female students Danshlamh Tbatbayygah. J Educ Psychol 2007;3(7):73-92. [Persian]
4. . Cheraghian B, Moghaddam Freydoni M, Baraz-Pardejani S, Bavarsad N. Test Anxiety and its relationship with academic performance in students'. Knowledge and health 2008;3(3-4):25-9. [Persian]
5. Moadelli Z, GHazanfari hesamabadi M. Evaluation of test anxiety Nursing and Midwifery. J Med Educ Development 2004(2):57-63. [Persian]
6. Larun L, Nordheim LV, Ekeland E, Hagen KB, Heian F. Exercise in prevention and treatment of anxiety and depression among children and young people. Cochrane Database Syst Rev. 2006; 19;(3):CD004691.
7. . Dortaj F, Mousavi H, resaei P. Exam anxiety and its relationship with demographic factors among new students in Hormozgan University of Medical Sciences. Bimonthly J Hormozgan Uni Med Sci 2013(4):365-74. [Persian]
8. .Yazdani F, Soleimani B. Relationship between test anxiety and academic performance among midwives students. Health Sys Res 2012;7(6):1178-87. [Persian]
9. .Asghari A, Abdul Kadir R, Elias H, Baba M. test anxiety and its related concepts: A brief review. GESJ: Edu Sci Psycho 2012;3(22):3-8. [Persian]
10. Hembre R. Correlates, causes, effects, and treatment of test anxiety. Rev Edu Res 1988;58(1):47-77.
11. . Schaefer A, Matthess H, Pfitzer G, Kohle K. Men health and performance of medi stud with highand low test anxiety. Psychother Psychosom Med Psychol 2007;57(7):289-97.
12. Abolghasemi A, Asadi M, Najarian B, Shokrkn H. Construction and validation of test anxiety scale for students in third grade during the academic guidance of Ahvaz. J Psychol 1996(3,4):61-74. [Persian]
13. .Mohammadi M, Parandin S. Evaluation of Exam Anxiety Level among K ermanshah University of Medical Sciences Students and its Association with Demographic Characteristics. J Med Educ and Develop 2014;10(3):227-36. [Persian]
14. .Darabi M, Ali ashraf A, Gholami-Parizad E, al. e. Test anxiety among Ilam UMS' Students. J Shahid Beheshti School Nurs Mid 2013;23(82):1-7. [Persian]
15. Yousefi F, Habibi S, Mohammadkhani M. Test anxiety level in medical students and its relationship with sexuality. Edu Strategies Med Sci 2013;6(3):141-5. [Persian]
16. Abolghasemi A, Najarian B. Test Anxiety causes and assessment and treatment. Psychol research1999;5(3,4):82-97. [Persian]
17. .Zeidner M. Does test anxiety bias scholastic aptitude test performance by gender and sociocultural group? J personality assess 1990;55(1-2):145-60.
18. .Volkmer R, Feather N. Relations between Type A scores, internal locus of control and test anxiety. Person Indivi Differ12(2):205-9.
19. .Lashkaripour K, Bakhshani N, Solaimani M. The relationship between test anxiety and academic achievement in students of guidance schools in Zahedan. J East physic 2006;8(4):253-9. [Persian]
20. .Mandler G, Sarason S. A study of anxiety and learning. J Abnormal and Social Psycho 1952;47(2):166-73. [Persian]
21. .Wine J. Test Anxiety and Direction of Attention. Psychol bull 1971;76(2):92-104.
22. .Abolghasemi A. Construction and validation of the preliminary exam questionnaire and academic performance of male students in teacher expectations and guidance Ahvaz city. [Master's Thesis]: Martyr Chamran University; 1995. [Persian]
23. .Putwain DW, Daly AL. Do clusters of test anxiety and academic buoyancy differentially predict academic performance? Learning and Individual Differences 2013;27:157-62.
24. .Bonaccio S, Reeve CL, Winford E. Text anxiety on cognitive ability test can result in differential predictive validity of academicperformance. Personality and Individual Differences 2013;52(4):497–502